

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-02-05

Vår referens

Irma Cupina Avsar
Utredningssekreterare
irma.cupina@malm.se

Nämndinitiativ från Lisbeth Persson Ekström (SD) om att förhindra stölder inom äldreomsorgen HVO-2025-162

Sammanfattning

Lisbeth Persson-Ekström (SD) har inkommit med ett nämndinitiativ om att utreda hur hälsa-, vård- och omsorgsnämnden på bästa sätt kan förebygga samt hindra att nämndens målgrupp med insatser utsätts för brott av medarbetare inom hemtjänst och på äldreboende. Persson Ekström (SD) föreslår:

- Att ge förvaltningen i uppdrag att utreda hur man på bästa vis förebygger samt hindrar att nämndens målgrupp med insatser utsätts för brott av medarbetare inom hemtjänst och på äldreboende.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har gett hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med underlag för att kunna ta ställning till nämndinitiativets förslag till beslut. Förvaltningens samlade underlag presenteras i detta ärende.

Förslag till beslut

- 1.

Beslutsunderlag

- Nämndinitiativ
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskotts beslut 2025-01-21
- Tjänsteskrivelse HVON 2025-02-26 Nämndinitiativ från Lisbeth Persson Ekström (SD) om att förhindra stölder inom äldreomsorgen

Beslutsplanering

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2025-01-21

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden 2025-01-29

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2025-02-18

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden 2025-02-26

Ärendet

Lisbeth Persson Ekström (SD) har inkommit med ett nämndinitiativ om att utreda hur hälsa-, vård- och omsorgsnämnden på bästa sätt kan förebygga samt hindra att nämndens målgrupp med insatser utsätts för brott av medarbetare inom hemtjänst och på äldreboende. Persson Ekström (SD) föreslår:

- Att ge förvaltningen i uppdrag att utreda hur man på bästa vis förebygger samt hindrar att nämndens målgrupp med insatser utsätts för brott av medarbetare inom hemtjänst och på äldreboende.

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har gett hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att återkomma till nämnden med underlag för att kunna ta ställning till nämndinitiativets förslag till beslut. Förvaltningens samlade underlag presenteras i detta ärende.

Förvaltningens uppdrag och förebyggande arbete

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen är Malmö stads största förvaltning med över 5 000 anställda och har det samlade ansvaret för Malmös hemtjänst, vårdboenden, mötesplatser, hemsjukvård och rehabilitering. Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att säkerställa hög kvalitet och trygghet för brukarna. Varje brott mot en brukare är allvarligt och oacceptabelt, och förvaltningen strävar efter att sådana incidenter inte ska inträffa. Trots den stora verksamheten och det omfattande antalet möten som sker, är antalet brott mycket lågt i relation till förvaltningens storlek. Detta återspeglar den professionalitet och omsorg som präglar arbetet inom förvaltningen, som även arbetar för att möta framtidens utmaningar på ett hållbart och effektivt sätt.

Förvaltningen har ett väl utvecklat och pågående förebyggande arbete med syfte att öka känslan av trygghet hos brukare och patienter i förvaltningen samt minska risken för brott. Förvaltningen strävar efter att skapa ett bemötande som främjar tillit och trygghet i varje möte. Genom att säkerställa ett professionellt och respektfullt bemötande byggs förtroende hos både brukare och medarbetare, vilket bidrar till ökad trygghet för brukarna samt en trygg och stabil arbetsmiljö.

Rekryterings- och anställningsförfarandet

Arbetet med rekryterings- och anställningsförfarandet är utformat för att säkerställa att endast personer med rätt kompetens och lämplig bakgrund anställs, för att upprätthålla kvalitet och trygghet i verksamheten. Vid anställning erbjuds chefer stöd och vägledning för att säkerställa en korrekt bedömning av kandidater. En viktig del i detta arbete är att genomföra nödvändiga kontroller och referenstagning, däribland kontroll av belastningsregister, för att identifiera eventuella hinder för anställning och säkerställa att endast personer med rätt kompetens och bakgrund anställs.

Utdrag ur belastningsregister

I samband med nyanställningar inom brukarnära verksamheter i hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen krävs sedan den 16 december 2020 (HVO-2020-1299), att den arbetssökande visar ett utdrag ur belastningsregistret.

Kontroll av utdrag från belastningsregistret gäller alla yrkesgrupper som utför arbete i den enskildes hem eller besöker brukarens eller patientens hem i sitt yrkesutövande. Detta omfattar även personer som har praktik genom vuxenutbildning, yrkeshögskola, högskola eller universitet, kontaktpersoner samt de som genom arbetsmarknadspolitiska åtgärder placeras i förvaltningens verksamheter. Utöver detta ingår även personer som hyrs in för uppdrag via bemanningsföretag i den mån avtal medger kontroll. Samtliga kategorier av personer är alla skyldiga att lämna utdrag från belastningsregistret innan påbörjat uppdrag.

Belastningsregistret omfattar bland annat domar, straffförelägganden, böter, beslut från åklagare, kontaktförbud samt vissa domar från utländska rättsliga instanser. Uppgifterna lagras under en period av fem eller tio år, beroende på brottets allvarlighetsgrad samt den dömdes ålder. Vid rekrytering inom hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen beaktas flera brottskategorier, särskilt förmögenhetsbrott, ekonomiska brott, våldsbrott, sexualbrott samt narkotikabrott. Det utdrag som används inom verksamheten innehåller samtliga brott den sökande blivit dömd för, vilket innebär att även brott som inte är direkt relevanta för den aktuella tjänsten kan framgå.

Syftet med beslutet var att öka känslan av trygghet hos brukare och patienter i förvaltningen samt minska risken för brott.

Rutiner för hantering av privata medel

Förvaltningen har tydliga rutiner för hantering av brukares privata medel, inom ordinärt boende (HVO-2019-6556), särskilt boende (HVO-2024-943) och för ledsagar- och avlösarservice (HVO-2022-1232). Syftet med rutinerna är att säkerställa en trygg och rättssäker hantering av brukarens privata medel för både brukare och medarbetare.

Personal ska i möjligaste mån undvika att hantera brukares pengar, bankkort eller värdeföremål, om behov av stöd identifieras ska sektionschef informeras. Vid inköp för brukares räkning ska alla ekonomiska transaktioner redovisas enligt god redovisningssed. Inköp bör i första hand genomföras med ett betalkort kopplat till en mataffär, utan kredit och med insättningar av brukaren eller dennes företrädare.

Kontanthantering ska undvikas, och personal får inte genomföra kontantuttag eller föra över pengar mellan eget och brukarens konto. Ledsagare, avlösare och kontaktpersoner har särskilda restriktioner och får inte hantera brukarens pengar eller betalkort, varken i brukarens närvaro eller frånvaro. I undantagsfall kan akuta situationer kräva avsteg från ordinarie rutiner, varpå sektionschef ska informeras och dokumentation upprättas enligt socialtjänstlagen. Vid misstanke om försvunna medel eller värdeföremål ska brukare,

anhöriga eller god man uppmanas att göra en polisanmälan och informera sektionschef. För att säkerställa en tydlig gränsdragning mellan personal och brukare får affärstransaktioner mellan dessa parter inte förekomma, och personal får inte inneha fullmakt för brukares post- eller bankärenden.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att utveckla och förbättra rutinerna för hantering av brukares privata medel. Som en del av detta pågående arbete utreds möjligheten att i större utsträckning övergå till e-handel och fakturabetalning, vilket skulle minska eller helt ersätta behovet av att hantera brukarens betalkort. Målet med detta arbete är att ytterligare stärka säkerheten, öka transparensen och förenkla den ekonomiska hanteringen för både brukare och medarbetare.

Ansvariga

Tilde Tibblin Planeringssekreterare